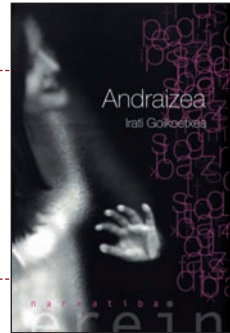

Literatura

Andraizea
Irati Goikoetxea
Ipuin bilduma
Erein, 2014

Izena direnak eta izenik gabe direnak

EGILEA matematikaria dela aprobetxatuta formari kopuruetan begiratu diogu: 14 ipuinek osatzen dute lan hau, haietatik 12k emakume izen bat dute izenburu eta 2k “gizona” eta “emakumea”. Ipuin gehienek 6 orri inguruko luzera dute, baina *Sara* izeneko orri batekoa da. Ahots narratiboari dagokionez, 3 ipuinetan protagonistak 1. pertsona kontatuta daude, eta 2tan agertzen da “ni” batek “zu” bati kontatzen diola istorioa.

Protagonistak emakumeak dira liburuaren eta ipuin bakoitzaren izenburretan ikus daitekeenez, baina gehienetan ez dute haiek hitz egiten, besteen begiraden argitan ezagutzen ditugulako. Izenburuak hego haizeari eta zoro haizeari egiten dio erreferentzia, irudimenari, fantasiari, pentsamendu magikoari lekua eginez kontatzeko moldean. Ahozko literaturako hitz jolasak eta irudi-kateak dauzkagu orriotan, errepikapen, kolore eta zentzumeneren erabilerarekin batera ametsetako mundu batean kokatzen gaituen estiloaz. Izan ere, Virginia Woolfen hurrengo aipua agertzen da ipuinetako batean, lan honen tonua zein den argi erakusten duena: “Bizitza amestea da. Esmatzea da hiltzen gaituena”.

Estilo alai eta jostaria izan arren gai sakon eta gatazkatsuak agertzen dira ipuinetan: zahartzaroa,

heriotza, galera, dolua, abandonua, hausturak, maitemina, beldurra, pobrezia, bazterketa soziala, (botere) harremanak, tratu txarrak, inkomunikazioa... “Bizitzaren zuloak”, “itota ibiltzen ikasi duten pertsonak” eta “sarrailarik gabeko atea” agertuko zaizkigu tarteka. Baina bereziki “izena duenak izana du” esaearekin egingo dugu topo etengabe. Izena –eta hari lotutako izana– duten edo izenik ez duten –baina badiren– pertsonak izango ditugu; batzuek haien erdipurdiko baldintzak onartu eta horiekin aurrera egingo dute, eta besteak aldaketarako puntuan topatuko ditugu irakurketan.

Amaitzeko, irakurle, *Adela* ipuineko pasarte bat ekarriko dugu narrazio hauetan topatuko duzunaren erakusgarri: “Uxue saiatzen da horrelakoetan begiak txiki-txiki jarri eta urrutira begiratzen, baina ez daki oso urrutira iristen ote zaizkion. Begiak. Irudimena bai, irudimena oso urrutira iristen zaio, eta horrek salbatzen du betaurrekoak janztetik. Bestela betaurrekoak erabili beharko lituzkeela uste du”. ■

**Amaia
Alvarez Uribe**

(Kihaz da...)

EMAKUMEEN NAZIOARTEKO EGUNA

“Emakumea ez da jaiotzaz emakume; gerora egin egiten da”
Simone de Beauvoir

“Ez dago gure altuera zein den jakiterik, zutik jarri arte”
Emily Dickinson, poeta estatubatuarra

**martxoak 8
EMAKUMEEN nazioarteko eguna**

B
Bilbao
UDALA
AYUNTAMIENTO